

קונטרס

לְנִצְחַת בְּגָדוֹל

יגלה נוראות נפלאות איה שְהָאָדָם יְכוּל לְנִצְחַת
בְּמִלְחָמָה בְּזֶה הָעוֹלָם, וְלַעֲבוֹר אֶת יְמֵי חַיֵּי הַבָּלוּ
בְּשָׁלוֹם.

בְּנוֹי וּמֵיֶסֶד עַל־פִּי דְבָרֵי
רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן
בוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבֵּנוּ
רַבִּי נַחֲמָן מְבָרְסָלָב, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ
וְעַל־פִּי דְבָרֵי תְלַמִּידוֹ, מוֹרְנוּ

הַגָּאוֹן הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רִז לֹא אָנִיס לִיה
רַבִּי נָתָן מְבָרְסָלָב, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ
וּמְשָׁלָב בְּפִסְוִקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים וּמֵאֲמָרֵי
חֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֵהר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדָפוּס עַל־יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסְלָב
עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכֵב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר, אָדָם צָרִיךְ שְׂיִהְיוּ לוֹ
פְּסוּפִים עֲצוּמִים לְהַגִּיעַ לְכָל הַמְּדַרְגּוֹת
שֶׁבְּעוֹלָם, וְתָמִיד יִרְצֶה לְנַצַּח אֶת הַיָּצָר הַרַע
בְּגָדוּל, וְאִזּוּ בְּאַמֶּת יִצְלִיחַ אֶת דְּרָכָו; כִּי כָל
הַצְּדִיקִים לֹא זָכוּ לְהַגִּיעַ לְמְדַרְגָּתָם, אֲלֹא
בְּשֶׁהָלְכוּ לְכַתְּחֻלָּה עַל פּוּזוֹן שֶׁל "לְנַצַּח
בְּגָדוּל".

(אמרי-מוהרא"ש, חלק ב', סימן תתקא)

קונטרס

לְנִצָּחַ בְּגָדוֹל

.א

על-ידי אמונה – מנצחים תמיד

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לְהִכְנִיס בְּעֶצְמְכֶם
אָמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכּוּ "לְנִצָּחַ
בְּגָדוֹל". וּמִי לֹא רוֹצֵה לְנִצָּחַ בְּזֶה הָעוֹלָם?! הֲלֹא טַבֵּעַ
הָאָדָם, שֶׁרוֹצֵה תָּמִיד לְנִצָּחַ, כִּי כֹף בְּרָא הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא אֶת תְּכוּנַת הָאָדָם, שֶׁתָּמִיד יִרְצֶה לְגַדֵּל וְלִצְמַח
וְלְהִתְקַדֵּם בְּחַיִּים ו"לְנִצָּחַ בְּגָדוֹל", וְאִיךָ זוֹכִים לְזֶה?
רַק עַל-יְדֵי אָמוּנָה; כִּי כִשְׂיֵהוּדֵי מַחֲזֵק עֲצָמוּ בְּאָמוּנָה
פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וַיִּוָּדַע שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ נִמְצָא וְאִין
בְּלַעֲדֵיו נִמְצָא, אָזִי "מְנַצֵּחַ בְּגָדוֹל". וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל
(לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קנ"ה), שֶׁעַל-יְדֵי אָמוּנָה, יֵשׁ
לְאָדָם כַּח הַגָּדֵל וְכַח הַצּוֹמֵחַ, וְשׁוּם בְּרִיָּה אֵינָה יְכוּלָה

לְשָׁבְרוּ. כְּפִי שְׁאֲנוּ רוּאִים, כְּשִׁזְרָעִים זָרַע בְּאֲדָמָה
 מְעֻבְדָּת, בְּאֲדָמָה לְחָה וְטוֹבָה, אֲזִי גִדְלָה וְצוּמַחַת
 הַתְּבוּאָה, וְשׁוּם רוּחוֹת רָעוֹת אֵינֶן יְכוּלוֹת לְהִזְיָקָה.
 כְּמוֹ-כֵן אֲמוּנָה נִקְרָאת אַרְץ, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (תְּהִלִּים לו, ג):
 "שֶׁכֶן אַרְץ וְרַעֲיָה אֲמוּנָה". אִם אָדָם חָזַק בְּאֲמוּנָה
 בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא גִדֵּל וְצוּמַח. וְכֵן אוֹמְרִים
 חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (שִׁבְתָּ לֵא): אֲמוּנָה זֶה סֵדֵר זָרָעִים;
 הֵינּוּ כְּשֶׁאָדָם חָזַק מְאֹד בְּאֲמוּנָה, הוּא נִדְמָה כְּזָרַע
 בְּאֲדָמָה טוֹבָה, שְׁאֵז הוּא גִדֵּל וְצוּמַח, וְשׁוּם רוּחוֹת
 רָעוֹת וְשׁוּם גְּשָׁמִים אֵינָם יְכוּלִים לְכַלּוֹתוֹ וּלְבַטְלוֹ,
 וְאֲדַרְבָּה, כְּכֹל שְׁמֵשְׁקִים אוֹתוֹ יוֹתֵר, כְּמוֹ-כֵן גִּדֵּל
 וְצוּמַח. וְכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (יִלְקוּט תְּהִלִּים
 תרעד): "עֵדוּת הַיְיָ"ה נֶאֱמָנָה" — זֶה סֵדֵר זָרָעִים, שֶׁהוּא
 מְאֲמִין וְזוֹרֵעַ; וְעַל-יְדֵי אֲמוּנָה שְׁאָדָם מְאֲמִין בְּבוֹרָא
 יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, נִכְנָס בּוֹ בְּטַחֲוֹן עֲצָמִי, שְׁאֵינֶנּוּ מְפַחֵד
 מֵאֵף אֶחָד, כְּמוֹ שְׁאֲנוּ רוּאִים אֶת טְבַע הָאָדָם, שְׁחוֹרֵשׁ
 וְזוֹרֵעַ וּמְתִיגֵעַ, עַל מַה וְלָמָּה? כִּי יֵשׁ לוֹ בְּטַחֲוֹן חָזַק,
 שְׁיִגִיעוּ אֵינּוּ הוֹלֵךְ לָרִיק, כִּי לְבִסוּף יִצְמַח. כְּמוֹ-כֵן
 אֲמוּנָה שְׁמֵאֲמִינִים בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵינָה הוֹלְכַת
 לָרִיק, אֲדַרְבָּה, כָּל דְּקָה וְשִׁנְיָה שְׁאָדָם רַק חוֹשֵׁב מִמֶּנּוּ
 יִתְבָּרַךְ, הוּא נִכְלָל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ,
 וְזוֹכָה לְעִבּוֹר אֶת הַחַיִּים בְּנִקְלָה, וְזוֹכָה "לְנִצַּח בְּגָדוּל";
 כִּי בְּאֲמַת, אִם נִתְבוֹנֵן הֵיטֵב, נִרְאֶה וְנִנְוֶכַח, אֲשֶׁר עַל מִי

לא עוברים צרות ויסורים, מרירות והרפתקאות בזה העולם — כל אחד כפי ענינו; ומהו הדבר שמחזק את האדם כל-כף? רק בזכות האמונה שיש בו. ואם הייתם יודעים, בני ובנותי היקרים! מה זה אמונה להאמין בהקדוש-ברוך-הוא, שהוא יתברך נמצא ואין בלעדיו נמצא, והוא פה אתנו, עמנו ואצלנו, כי הכל זה אלקות ואלקות זה הכל, אזי הייתם נכללים באין סוף ברוך הוא וברוך שמו, וממילא הייתם נגאלים מכל צרותיכם, כי כל הצרות והיסורים הם רק מחמת חסרון אמונה, וכן אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ז'), שעקר הגלות זהו רק מחמת חסרון אמונה. וכן אומרים חכמינו הקדושים (ילקוט הושע תקיט): את מוצא שאין הגליות מתכנסות אלא בשכר האמונה; וכן את מוצא שלא נגאלו אבותינו ממצרים, אלא בזכות האמונה, אף אברהם לא ירש העולם הזה והעולם הבא אלא בזכות האמונה שהאמין, בבעלי אמנה מה הוא אומר? פתחו שערים ויבא גוי צדיק שומר אמונים, מי גרם לנו לבוא לידי שמחה זו? אלא בשכר אמונה שהאמין אבותינו בעולם הזה. אדם מסתובב בזה העולם, ובכל רגע ודקה יש לו נסיון גדול — או להדביק נשמתו באין סוף ברוך הוא וברוך שמו, או, חס ושלום, להמשך אחר הגשמיות; כי כשברא הקדוש-ברוך-הוא את העולם, בראו בצורה כזו,

לְנִצַּחַת בְּגָדוֹל

שְׁמֵצָד אֶחָד רוֹאִים רַק גְּשָׁמִיּוֹת וְעֵבִיּוֹת, גִּסּוֹת וְחֻמְרִיּוֹת, בְּנֵי-אָדָם מְסִתּוֹבְבִים בְּכָל מִינֵי שְׁטִיּוֹת וְהַבָּלִים, כָּל אֶחָד רוֹצֵה לְכַבֵּשׁ וּלְהַשְׁתַּלֵּט עַל זולתו, וְחוֹשֵׁב שֶׁהַכָּל תְּלוּי בּוֹ, וְכָל דְּאֵלִים גָּבַר, וּמִזֶּה בָּאוֹת כָּל הַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים, שִׁישְׁנָם מִתְחַרְרִים זֶה עִם זֶה, וְזוֹ הַגְּלוּת הַמְּרָה, שְׂאָדָם נִרְדָּף מֵעֲצָמוֹ, אֲבָל מֵצָד שְׁנֵי, מִי שְׂזוּכָה לְאַמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, יוֹדֵעַ וְעוֹד, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יְתַבְרַךְ כָּלֵל, וְהַכָּל דְּמִיּוֹן אֶחָד גָּדוֹל, כִּי יֵשׁ מִנְהִיג לְבִירָה, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהִיג אֶת הָעוֹלָם, וְאֵף שִׁישׁ הָאוֹמְרִים — אִם לֹא תַעֲשֶׂה תַעֲמוּלָה וְלֹא תִפְרָסֵם עֲצָמָךְ — לֹא יוֹעִיל שׁוֹם דְּבָר, הַכָּל כְּפִירוֹת וְאִפְיֻקוּרְסוֹת, כִּי הַמַּאֲמִין הָאֱמֵתִי, שְׂמַאֲמִין שֶׁהַכָּל מִמְּנוֹ יְתַבְרַךְ, דְּבָר גָּדוֹל וְדְבָר קָטָן אֵינוֹ נַעֲשֶׂה מֵעֲצָמוֹ אֲלֵא בְּהַשְׁגָּחָתוֹ יְתַבְרַךְ, הוּא לֹא צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת שׁוֹם פְּעֻלָּה, אֲלֵא לְרוּץ וּלְהִתְרוֹצֵץ אַחַר הַבוֹרָא יְתַבְרַךְ שְׁמוֹ. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! אֵף שְׁעוֹבְרוֹת עֲלֵיכֶם עֲכָשׁוּ צָרוֹת וּמְרִירוֹת, רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יְתַבְרַךְ, לִידַע שֶׁדְּבָר גָּדוֹל וְדְבָר קָטָן אֵינוֹ נַעֲשֶׂה מֵעֲצָמוֹ, אֲלֵא בְּרִשׁוֹת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, וְאֵף שֶׁלְּפִי צְמִצּוֹם דַּעֲתָנוּ וְקִטְנוּת מַחֲנוּ וְעַקְמוּמִיּוֹת לְבַבְנוּ, אֵינוֹנּוּ מְסֻגְלִים לְתַפְסֵם דְּבָר זֶה, וּבְפֶרֶט מֵאַחַר שֶׁכָּבַר עָבַר עָלֵינוּ מֵהַ שְׁעָבַר, וְנִכְשְׁלָנוּ בְּעוֹנוֹת חַמּוּרִים, אֲשֶׁר כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַתָּנוּ יוֹדֵעַ מֵהַ עָבַר עָלָיו כָּבַר בְּחַיִּים: זֶה

בפגם הברית, שעל-ידי-זה מתקלקלת האמונה אצלו, כמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לא), שאמונה וברית תלויות זו בזו, כמו שכתוב (תהלים פט, כט): "ובריתי נאמנת לו"; ואם אחד קלקל בבריתו, רחמנא לישזבן, ועבר על עריות, נפגמה אצלו האמונה. זה פגם באכילת טרפות ונבלות, רחמנא לצלן, אשר אז הדמים שלו נעקרו לגמרי, ואי אפשר לו לקלט אמונה; כי על-ידי אכילת טרפות ונבלות, הדמים מתעכרים לגמרי, וקשה לו לתפס את האמונה הקדושה בו יתברך. ולכן הערב-רב דאגו שעם ישראל, לצערנו הרב, יפשו באכילת נבלות וטרפות, כי הם ידעו, שבזה שאדם אוכל טרפות ונבלות, נעקר הדם אצלו, וכבר קשה לו להגיע לאמונה. וזהו שאומר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות אמונה, סימן כב): הפשע של האדם מכניס כפירה לאדם; כי בזה שאדם חוטא, קשה לו לקבל את האמונה. לזאת, בני ובנותי היקרים! אם אתם רוצים לצאת מהצרות שלכם, להגאל מהגלות המרה, שכל אחד ואחד מכם נמצא בה, באו והתחזקו באמונה בו יתברך, ואז תזכו "לניצח בגדול"; כי עקר הנצחון זה רק על-ידי אמונה. ומה אנחנו רואים? שחכמינו הקדושים אומרים (תמיד כח): איזוהי דרך ישרה שייבור לו האדם? יחזיק באמונה יתרה; אדם מחפש לעצמו דרכים אף ללכת

וְאִיךָ לְהִתְנַהֵג, וְאִינוּ יוֹדְעֵי מַה וְהֵיכֵן לְהִתְחִיל, עַל זֶה מְלַמְּדִים אוֹתָנוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים — הַדְרָךְ יִשְׂרָאֵל שְׂיָבוֹר הָאָדָם — יַחְזִיק בְּאֻמוּנָה יִתְרָה, שְׂיִהְיֶה כָּל-כָּף חָזֵק בְּאֻמוּנָה, שְׂאֵז יָכוֹל לַעֲבֹר עַל הַכֹּל; כִּי כְּשֵׁיט לְאָדָם אֻמוּנָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, בְּנִקְלָלוֹ לְקַבֵּל אֶת הַכֹּל, מִה שְׂאִין כֵּן כְּשֵׂאִין לְאָדָם אֻמוּנָה, תִּכְפֹּר-וּמִיד כְּשֵׁעוֹבֵר עָלָיו אֵיזָה מִשְׁבֵּר בַּחַיִּים, הוּא נִשְׁבֵּר לְגַמְרִי, וְאִין יָכוֹלִים לַעֲזֹר לוֹ, כִּי בְּלִי אֻמוּנָה, הָאָדָם אָבוֹד לְגַמְרִי, כִּי כְּשֵׂאִין אָדָם מִתְחַזֵּק בְּאֻמוּנָה, הוּא אֲמַלֵּל גְּדוּל, וְרֵץ וּמְתַרוֹצֵץ בְּכֹל הַמְּקוֹמוֹת, וְתָר וּמִבְּקֵשׁ אַחַר עֲזָרָה — אוֹלֵי זֶה יָכוֹל לַעֲזֹר לִי, אוֹלֵי אַחַר יָכוֹל לַעֲזֹר לִי; וּבְאַמֶּת כָּבֹד אָמַר הַחֲכָם מִכָּל הָאָדָם (תְּהִלִּים ס, יג): "שְׂוֹא תִשׁוּעַת אָדָם"; אָדָם אֵינוֹ יָכוֹל לַעֲזֹר לְךָ, וְאִינוֹ רוֹצֵה לַעֲזֹר לְךָ, וְרַק מְרַמֶּה אוֹתְךָ. וְלָכֵן אָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים קמו, ג): "אַל תִּבְטְחוּ בַּנְּדִיבִים בְּבֶן-אָדָם שְׂאִין 'לוֹ' תִשׁוּעָה", אֵינָנוּ יָכוֹל לַעֲזֹר לַעֲצָמוֹ, וְכִיצַד יוֹכֵל לַעֲזֹר לְךָ?! לָכֵן לִבְטַח בְּבֶן אָדָם זֶה שְׂטוּת הַכִּי גְדוֹלָה. רוֹאִים בְּנֵי-אָדָם רָצִים וּמְתַרוֹצְצִים אַחַר פְּלוֹנֵי אוֹ אֶלְמוֹנֵי, פֶּן וְאוֹלֵי הוּא יַעֲזֹר לָהֶם, וּמִסְכָּנִים, לְפִתַע פְּתֹאִם נִעְלָם אוֹתוֹ אַחַד מִהַשְׂטַח, וְלִקְחוּ אוֹתוֹ אֶל-עַל, בְּטַחַת בּוֹ לִשְׂוֹא, וְלֹא יֵצֵא לְךָ כְּלוּם. לֹא-כֵן כְּשֵׂאִין בּוֹטַח רַק בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְיוֹדְעֵי שֵׁיט לוֹ רַק אוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, יֵשׁ לוֹ אֵל מִי לְפָנוֹת בְּזָה וּבְבֹא, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל

לְנִצָּחַ בְּגִדוֹל

רצג

(מנחות כט:): כָּל הַתּוֹלָה בְּטַחוּנוֹ בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הָרִי לוֹ מַחְסֵה בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא; כְּשֶׁאָדָם בּוֹטַח רַק בּוֹ יִתְבַרֵךְ, הוּא תָמִיד שָׂמוֹר, כִּי יוֹדֵעַ, אֲשֶׁר מֵה יֵשׁ לוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם מְלַבְדּוֹ יִתְבַרֵךְ?! לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! אִם הֵייתֶם חֲזָקִים בְּאִמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַרֵךְ, אֲזַי הֵייתֶם חַיִּים חַיִּים אַחֲרַיִם לְגַמְרִי, וְלֹא הֵייתֶם מְפֻחָדִים מֵה יִהְיֶה מָחָר; כִּי מִי שֶׁמֵּאֲמִין בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵינּוּ דוֹאֵג מִיּוֹם לְיוֹם. בְּשֶׁבִיל זֶה אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (סוֹטָה מח:): תִּנְיָא רַבִּי אֱלִיעֶזֶר הַגָּדוֹל אוֹמֵר: כָּל מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ פֶּת בְּסִלּוֹ וְאוֹמֵר מָה אֶכֶל לְמָחָר, אֵינּוּ אֶלָּא מְקַטְנֵי אִמוּנָה; אָנוּ רוֹאִים, שֶׁיֵּשׁ בְּנֵי-אָדָם, שֶׁהַיּוֹם יֵשׁ לָהֶם מֵה לְאָכֹל, וְדוֹאֲגִים מֵה יִהְיֶה לָהֶם לְמָחָר, וְיֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שֶׁלְּמָחָר יֵשׁ לָהֶם מֵה לְאָכֹל, וְדוֹאֲגִים מֵה יִהְיֶה לָהֶם לְשָׁבוּעַ הַבָּא, וְיֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שֶׁיֵּשׁ לָהֶם לְשָׁבוּעַ הַבָּא מֵה לְאָכֹל, וְדוֹאֲגִים מֵה יִהְיֶה לְחֹדֶשׁ הַבָּא, וְכֵן הֵלָאָה חַיִּים כָּל הַזְּמַן בְּדַאֲגוֹת, אֲבָל אִם אָדָם הָיָה חַי רַק עִם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵינּוּ צָרִיךְ כְּלוּם — רַק אוֹתוֹ יִתְבַרֵךְ, וְלֹא הָיָה דוֹאֵג דְּאֲגַת חַנּוּם, כִּי הִדְאָגָה הוֹרֶסֶת אֶת הָאָדָם. מֵאִין בָּא, שֶׁאָדָם חַי עִם פְּחָדִים, אָדָם חַי בָּאֵי יַצִּיבוֹת, הַכֹּל מִחֲמַת הִדְאָגָה. וְחֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (סְנֵהֲרִין ק:): לֹא תַעֲיִל דְּוִיָּא בְּלִבָּךְ, דְּגַבְרָא גַבְרִין קָטַל דְּוִיָּא; [אַל תִּכְנִיס דְּאָגָה בְּלִבָּךְ, כִּי אֲנָשִׁים גַּבּוּרִים נִהְרְגוּ עַל-יַדִּי

דְּאָגוֹת]. הַדְּאָגָה בָּאָה עַל-יְדֵי חֶסְרוֹן אֲמוּנָה; כִּי מִי שֵׁישׁ לוֹ אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה וּמְזַכֶּכֶת בּוֹ יִתְבַּרֵךְ אִינוֹ הוֹאֵג כָּלֵל וְעַקֵּר — כִּי מַה יֵּשׁ לִי לְהַפְסִיד בְּזֶה הָעוֹלָם? אָנִי חִי עִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא! אָנִי צָרִיךְ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא! אָנִי חוֹזֵר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא! וְלִכֵּן מַה לִּי לְדַאֵג?! לָמָּה לִי לַחֲשֹׁב מַחֲשָׁבוֹת אַחֲרוֹת?! מִי יְכוּל לְשַׁבֵּר אוֹתִי?! אֲדַרְבֶּה עַל-יְדֵי אֲמוּנָה אָנִי יְכוּל לְזַכּוֹת "לְנִצָּחַ בְּגָדוּל". לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! אִם רְצוֹנְכֶם "לְנִצָּחַ בְּגָדוּל" בְּזֶה הָעוֹלָם, תִּתְחַזְּקוּ רַק בְּאֲמוּנָה. וְאֵל תִּחְשְׁבוּ, שְׁלֹהֲגִיעַ לְאֲמוּנָה זֶה דְּבַר קָל, צָרִיכִים לְעֵבֵד עַל זֶה יָמִים וְשָׁנִים, כִּי יֵשׁ לְאָדָם נְסִיווֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, כִּי מִבְּחוּץ רוֹאִים רַק טֹבַע מְקָרָה וּמְזֹל. וּבְפֶרֶט שְׁבִשְׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיוֹן מְסֵרוּ לְעַכְבֵּי־שֵׁים לִירֵק וְלִטּוֹת קוֹרֵי עַכְבֵּי־שֵׁ, וְהֵם תּוֹפְסִים אֶת הַמַּחֲוֹת הַקְּטָנִים, שְׁזֶה כָּלֵל כְּלֵי הַתְּקַשְׁרֹת, שְׁבָכֵל יוֹם וַיּוֹם יוֹצְאִים עֲתוּנִים מְלֵאֵי כְּפִירוֹת וּמֵינּוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת, מְלֵאֵי לִיצְנוּת נֶגֶד הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְנֶגֶד כָּל הַקְּדוֹשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל, וְשׁוֹמְעִים כָּל הַיּוֹם לְדַבֵּר שְׁטִיּוֹת וְהַבְּלִים, דְּבָרֵי בּוֹרוֹת, כְּפִירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת, וְאָדָם נִמְשָׁךְ אַחֲרֵיהֶם, עַד שֶׁמָּאֵד מְאֵד קָשָׁה לוֹ לְצַמֵּץ עֲצָמוֹ, וְלִידַע שֶׁהַכֵּל הֶבֶל וְרִיק, וּבְשִׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיוֹן נַעֲשֶׂה. אָבֵל בְּפָנִים יֵשׁ קוֹל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁקוֹרָא לְאָדָם לְחֹזֵר אֵלָיו, כְּמֵאֵמֶר רַבֵּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת הַר"ן, סִימָן

לְנִצְחַת בְּגָדוּל

רצה

(נב): מְכַל הַדְּבָרִים צוֹעֵק כְּבוֹד הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא קוֹרָא אֶת הָאָדָם בְּכָל יוֹם וְיוֹם; וְכֵן אוֹמֵר רַבְּנֵנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹתֵרֵן, חֶלֶק א', סִימָן נד), שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְצַמֵּם עֲצָמוֹ מֵאִין סוּף עַד אִין תְּכֵלִית לְקָרָא לְאָדָם: "בְּנֵי וּבְנֹתֵי הַיְקָרִים! בְּאוֹ תָּשׁוּבוּ אֵלַי". וְאָדָם צָרִיךְ לְהִסְתַּכֵּל עַל הַרְמָזִים וְלְהִבְיָנֵם, שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ קוֹרָא אוֹתוֹ אֵלָיו, וְאִם שָׁם לֵב אֶל כָּל הַרְמָזִים, אַז זוֹכֶה "לְנִצְחַת בְּגָדוּל", וְחֵי חַיִּים טוֹבִים.

ב.

על-ידי תפלה עוברים על הכל ומנצחים במלחמה

בְּנֵי וּבְנֹתֵי הַיְקָרִים! אִיךְ זוֹכִים לְהַגִּיעַ לְאַמוּנָה פְּשׁוּטָה?! הֲלֹא סוּף כָּל סוּף כָּל אֶחָד רוֹצֶה לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה, כָּל יְהוּדֵי יִשׂ לֹו הַרְהוּר תִּשׁוּבָה בְּכָל יוֹם, כִּי נִשְׁמָתוֹ כְּלוּלָה וְכֵן נִמְשָׁכֶת מֵהָאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְרוֹצֶה לְהָאִיר עַל עֲצָמָה אֹר עֲלִיוֹן שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא הַמְּאִיר בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וּמִשְׁתַּקְּקֶת תְּמִיד לְעֵלוֹת לְמַעְלָה, אֲלֵא שֶׁהַגּוֹף מוֹשְׁכָה לְמַטָּה. וְאִיךְ זוֹכִים לְהַגִּיעַ לְאַמוּנָה? רַק עַל-יְדֵי תְּפִלָּה. וְאִם אָדָם יִרְגִיל עֲצָמוֹ בְּתְּפִלָּה, וְכָל מָה שֶׁהוּא צָרִיךְ, יִבְקֶשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, כַּאֲשֶׁר בְּשֵׁר וְדָם מִבְּקֶשׁ עֲנִינּוֹ מְזוּלָתוֹ, אַזִּי כַּאֲשֶׁר יִהְיֶה חֲזָק בְּזֶה, וַיִּדְבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וַיִּקְא

לְנִצָּחַת בְּגָדוּל

על-ידי-זה יבנה את האמונה שלו, כמוכא בדברי רבנו
 ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סב): אם אדם היה מאמין
 בשלמות שהקדוש-ברוך-הוא נמצא פה עמו, אתו
 ואצלו — היה מדבר אליו. וזה הסימן לידע אם יש
 לאדם אמונה — אם מדבר להקדוש-ברוך-הוא, אם
 מתפלל להקדוש-ברוך-הוא, כי עצם הדבור שאדם
 מתבודד להקדוש-ברוך-הוא זה בונה לו את האמונה.
 ובאמת זה כל הענין של חזרה בתשובה, איך חוזרים
 בתשובה? אומר הנביא (הושע יד, א): "שובה ישראל עד
 הוי"ה אלקיך, כי כשלת בעוונך", דורשים על זה
 חכמינו הקדושים (עין פסיקתא רבתי ז): אפלו עומד אדם
 בשוק, ומחרף ומגדף כלפי מעלה, כיון ששב — אני
 מקבלו; היש עוד עברה יותר גדולה וחמורה מזה
 שאדם נפל כל-כף והתריס כלפי מעלה, דבר נגד
 הקדוש-ברוך-הוא, בר מינן?! עם כל זאת אם שב
 בתשובה — הקדוש-ברוך-הוא סולח לו. ממשיך
 הנביא ואומר: "קחו עמכם דברים, ושובו אל הוי"ה";
 אתם רוצים לחזור בתשובה, אפלו שכפרתם בעקר,
 ואינכם יודעים כיצד לחזור? אגלה לכם את הסוד של
 חזרה בתשובה, והוא: "קחו עמכם דברים" — איני
 רוצה מכם אלא דברים, אומר הקדוש-ברוך-הוא. וכן
 אומרים חכמינו הקדושים (מדרש תהלים קיח, ט): בכל
 לשון ולשון שישאל קוראין להקדוש-ברוך-הוא

לְנִצַּח בְּגִדוֹל

רצז

עוֹנָה אוֹתָם; וְהִתְפַּלָּה בּוֹנָה אֶת הָאֱמוּנָה. עַל-כֵּן צָרִיךְ אָדָם לְהִרְגִיל עֲצָמוֹ רַק לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִפְנוֹת רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּעֵת צָרָה, וְזֶה מֵה שֶׁרַבְּנוּ ז"ל רוֹצֵה לְהַחֲדִיר בָּנוּ. כְּמוֹ שְׂמוּבָא בְּדַבְּרֵינוּ ז"ל (לְקוּטִי-מֹהַר"ו, חֶלֶק ב', סִימָן ק'), שֶׁכָּל הַצְּדִיקִים לֹא זָכוּ לְהִגִּיעַ לְשׁוּם מַדְרָגָה, אֲלָא עַל-יְדֵי שֶׁהִרְגִילוּ עֲצָמָם לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. הֲלֹא אָנוּ יוֹדְעִים שֶׁבְּכָל הַיּוֹם וְדוֹר הָיוּ צְדִיקִים קְדוֹשִׁים דְּבוּקִים בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ, וְלֹא הָיָה לִפְנֵי עֵינֵיהֶם רַק אֱמוּנָה, לֹא שָׁמְעוּ בְּאֲזִינֵיהֶם רַק אֶת הַקּוֹל הַפְּנִימִי שֶׁל הַבְּרִיאָה, לֹא נִשְׁמָו — כִּי אִם רוֹחֲנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹת, לֹא דִבְרוּ — כִּי אִם אֱלֻקוֹת, כִּי הַצְּדִיקִים כָּל-כָּף דְּבִקִּים בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהִמְחִי-מִחֲשָׁבָה שְׁלֵהֶם, הִנְשָׂמָה שְׁלֵהֶם עוֹלָה עַד אֵין סוּף, וְנִדְבַקְתָּ שָׁם, וּמִיִּחְדָּת יַחֲוִידִים קְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם, בְּכָל שָׁעָה וּבְכָל רִגְעַ, וְזֶה מֵה שֶׁמְּשִׁיךְ לָהֶם אֶת הָאוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְחַיִּים חַיִּים טוֹבִים, עַד שֶׁאֵין לִפְנֵי מַרְאֵה עֵינֵיהֶם שׁוּם גִּשְׁמִיּוֹת, לֹא רוּאִים — כִּי אִם אֱלֻקוֹת, לֹא שׁוֹמְעִים — כִּי אִם אֱלֻקוֹת, לֹא נוֹשְׂמִים — כִּי אִם אֱלֻקוֹת, לֹא מְדַבְּרִים — כִּי אִם אֱלֻקוֹת, כְּמוֹ שֶׁאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מֹהַר"ו, חֶלֶק א', סִימָן לד'), שֶׁהַצְּדִיקִים נִקְרָאִים מְלָפוּם — מְלֵא פוּם, הַפָּה שְׁלֵהֶם מְלֵא אֱלֻקוֹת, תְּמִיד מְדַבְּרִים רַק מִמְּנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכִיצַד זָכוּ לְהִגִּיעַ לְמַדְרָגָתָם

הגבוהה והנעלה? על-ידי שהתחזקו באמונה פשוטה בו ותברך, ועל אף שנסו אותם בנסיונות קשים ומרים — עמדו בהם. כמאמרם ז"ל (אבות ה'): עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו ועמד בכלם; אברהם אבינו היה הראשון שגלה ופרסם את אמתת מציאותו ותברך בכל העולם כלו, אבל לא הלך לו בנקל, נסו אותו בנסיונות קשים מלמעלה — אם באמת מתכוון לאשר מאמין, ועמד בנסיון! לכן היה הראשון שגלה ופרסם את הקדוש-ברוך-הוא, עד שאומרים חכמינו הקדושים (בראשית רבה יב, ט): בהבראם — באברהם, בזכותו של אברהם נברא העולם. הוא היה כל-כך חזק באמונה, ששום דבר לא שבר אותו, הוא ידע, אשר אין בלעדיו ותברך כלל, ולכן התפלל רק אל הקדוש-ברוך-הוא. ואומרים חכמינו הקדושים (בראשית רבה, פרשה א', סימן לט): אברהם היה מתפלל על עקרות והן נפקדות, על החולים והם מרויחים; כי זו גדלת הצדיקים, שמרגילים עצמם לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא הוא יומם ולילה, עד שזוכים שעל ידם נעשים נסים ונפלאות. על-כן, בני ובנותי היקרים, הלואי ותזכו לגנוב בכל יום על-כל-פנים חמש דקות, עשר דקות, עשרים דקות, ולהכניס בחדר מיוחד שאין שם בני-אדם, ולשפף שיח ותפלה להקדוש-ברוך-הוא, לספר להקדוש-ברוך-הוא כל אשר מעיק לכם, אזי תחיו

לְנִצַּחַת בְּגָדוּל

רצט

חיים אחרים לגמרי. או שתצאו לטייל בשדה או ביער או באיזה הר, ותתישבו שם על איזו אבן, ותשפכו שיח ותפלה אליו יתברך, אינכם יכולים לתאר ולשער את גדל התענוג שהייתם זוכים לו, כי אין עוד תענוג גדול לאדם כמו שמדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, כי מרגיש שיש לו אל מי לפנות בעת צרה, שאז אמונתו מתחזקת, וזוכה "לניצח בגדול"; כי על-ידי תפלה — עוברים על הכל ומנצחים במלחמה; כי בזה העולם אנו נמצאים במלחמה תמידית, כל רגע וכל שעה אדם יכול לשפח מהקדוש-ברוך-הוא; כי סוף כל סוף אנו מערבים בין בני-אדם, שהם בזה העולם, ואינם רואים שום גלוי אלקות, והכל אצלם טבע, ומקרה ומזל, וכל דאליים גבר, וחושבים אשר מי שמתרוצץ יותר אחר כסף — נדמה כמצליח יותר, כל מי שעושה יותר תעמולה בשביל ההתנשאות — להתנשא על זולתו — נדמה כמצליח. אך באמת הכל דמיון, הכל משחק שמשחקים עם בני-אדם, כי הנה אדם פה והנה הוא כבר שם, אף אחד אינו בטוח בחייו. ואיך זוכים להגיע לישוב הדעת כזה, שידע שאינו בטוח אפלו על יום אחד? רק על-ידי תפלה; אם אדם מרגיל עצמו לדבר אליו יתברך, ונעשה אצלו טבע שני, שכל מה שצריך מבקש ממנו יתברך. אדם זה נכנסת בו גבורה בלב, וזוכה "לניצח בגדול"; כי אין עוד נצחון כמו

לב חזק, לב אמיץ. וכיצד זוכים לזה? על-ידי שידועים שאין לנו אף אחד בזה העולם — רק הקדוש-ברוך-הוא. ואם תחדירו למוד זה היטב בלבכם, תהיו הכי מאשרים; כי כל זמן שתחשבו שפלוני או אלמוני יכול לעזר לכם, אתם בבעייה גדולה, כי אף אחד לא יעזר לכם, ואינו רוצה לעזר לכם, על-כן הרגילו עצמכם לברח אליו יתברך, ואז תחיו חיים טובים ונעימים, ותזכו "לנצח בגדול"; כי התפלה והאמונה משלימות זו את זו. וכך אומרים חכמינו הקדושים, שבעת שבא עמלק ורצה לקרר את נשמות ישראל מהאמונה, יצא משה רבנו ולחם נגדו, כדכתיב (שמות יז, יא): "והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל". שואלים על כך חכמינו הקדושים (ראש השנה כט.): וכי ידיו של משה שוברות מלחמה או נוצחות מלחמה? אלא בזמן שישראל מסתכלים כלפי מעלה — היו נוצחים; משה רבנו הגביה את ידיו אל הקדוש-ברוך-הוא, והראה לכל אדם, שאין לו למי לפנות אלא אליו יתברך, שזה מה שכתוב (שמות טו, יב): "ויהי ידיו אמונה", ואמר על זה התרגום: וידוהי פרישו בצלו — ידיו היו פרושות בתפלה; אשר זו העצה להכניע את קלפת עמלק, שרוצה רק לקרר את האדם, כאלו הכל טבע ומקרה ומזל. ולכן אומרים חכמינו הקדושים (ברכות נח.): "לך הוי"ה הממלכה"

לנצח בגדול

שא

— זו מלחמת עמלק. בזה שמתגלה שהקדוש-ברוך-
הוא מנהיג את עולמו, בזה לוחמים עם עמלק
ומכניעים אותו. ואנחנו נמצאים עכשו בעידן כזה,
שבני-אדם מסכנים, עושים תעמולות בעבור זה או
בעבור זה, כל אחד טוען שהוא רוצה להציל משהו,
ושוכחים — שרוצה להציל את הכיס שלו, או את
הכבוד שלו; כי אם אדם היה רוצה רק את הקדוש-
ברוך-הוא, אזי היה הכי מאשר בחיים, והיה יודע
שאינו צריך כלום רק אותו יתברך, והקדוש-ברוך-הוא
היה משפיע עליו שפע ברכה והצלחה, כמאמרם ז"ל
(תענית ח): אין גשמים יורדים אלא בשביל בעלי
אמונה; כשיהודי חזק באמונה — נשפעת עליו
פרנסה! וכן אמרים חכמינו הקדושים (שמות רבה נא, א):
כל מי שהוא נאמן, הקדוש-ברוך-הוא מביא ברכות
על ידו; וזו מדרגת הצדיקים, שכל-כך דבוקים
בהקדוש-ברוך-הוא ומתפללים רק אליו יתברך,
שממשיכים ישועות ליהודים שבאים אליהם; אשרי
האדם הזוכה לקנות את מדת האמונה, שאליה זוכים
על-ידי רבוי תפלה, ועל-ידי-זה זוכה "לנצח בגדול".

על-ידי שמחה – האדם תמיד מנצח

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כְּשִׁיהוּדֵי חֶזֶק
 בְּאַמוּנָה, וּמֵאַמִּין רַק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵינוֹ מִפְּחַד
 מֵאַף אֶחָד, וְכָל צָרְכָיו מִבְּקֵשׁ רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, אָדָם
 זֶה תָּמִיד שְׂמֵחַ, תָּמִיד רוֹקֵד, תָּמִיד שָׂר שִׁירוֹת
 וְתִשְׁבְּחוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוּשִׁים (שְׁמוֹת רַבָּה, פְּרָשָׁה כג, סִימָן ו'): לֹא זָכוּ יִשְׂרָאֵל
 לִזְמַר שִׁירָה עַל הַיָּם, אֲלֵא בְּזִכּוֹת אֲמִנָּה. עִם יִשְׂרָאֵל
 הָיוּ כֹּה חֲזָקִים בְּאַמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֵף שֶׁהַמְּצָרִים
 הָאוֹיְבִים רָדְפוּ אַחֲרֵיהֶם, רָצוּ לְתַפְסֵם, עִם כָּל זֹאת לֹא
 פָּחַדוּ, אֲלֵא הֶאֱמִינוּ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְשָׂרוּ שִׁירָה לְהַקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, וּבְזִכּוֹת זֶה טָבְעוּ כָּל שׁוֹנְאֵיהֶם. כְּמוֹ-כֵן,
 בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! בּוֹדְאֵי לֹא חֲסָרִים לָכֶם שׁוֹנְאִים,
 לֹא חֲסָרִים לָכֶם רוֹדְפִים הַשׁוֹנְאִים אֶתְכֶם עַל לֹא דָבָר.
 כִּי־צַד אַתֶּם יְכוּלִים "לְנִצָּחַ בְּגָדוּל?" רַק אִם תִּתְחַזְּקוּ
 בְּשִׂמְחָה, לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, אֲזַ תִּרְאוּ נִסִּים נִגְלִים
 שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה אֶתְכֶם וַיַּעֲשֶׂה אֶתְכֶם; כִּי
 בְּזֶה שְׂאָדָם שֵׁשׁ וְשִׂמְחָה, בְּזֶה מִתְרַחֵב לְבוֹ וְדַעַתּוֹ, וּיְכָבֵר
 אֵינוֹ מִפְּחַד מִשׁוּם דָּבָר. וְכֵן אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-
 מוֹתֵר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן י'), שֶׁעַל-יְדֵי שִׂמְחָה אָדָם זוֹכֵה לְיִשׁוּב
 הַדַּעַת, כִּי לָמָּה אָדָם אֵינוֹ מִתְקָרֵב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאֵינוֹ

לְנִצְחַת בְּגָדוּל

שג

חוזר בתשובה? כי אין לו ישוב הנדעת, כי אם הִיא מִיֵּשֶׁב בְּדַעְתּוֹ, הִיא חוֹשֵׁב לָמָּה לִי לִפְחַד מִבְּנֵי-אָדָם?! לָמָּה לִי לְהִכָּנַס לְלַחְצִים?! מַה יַעֲשֶׂה לִי אָדָם?! ה' לִי לֹא אֵיךָ! וְלָכֵן, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! אִם תִּהְיוּ חֲזָקִים בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִם תִּדְבְּרוּ רַק אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִסְפְּרוּ רַק לוֹ כָּל אֲשֶׁר מַעִיק לָכֶם, תִּהְיוּ כָּל-כָּף שְׂמֵחִים וְעֹלִיזִים, וְתִזְכּוּ "לְנִצְחַת בְּגָדוּל", שְׂאֵף אֶחָד בְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אֶתְכֶם. וּמִדּוּעַ אָנוּ רוֹאִים, שְׂבָנֵי-אָדָם נִמְצָאִים בְּצָרוֹת וּבִיְסוּרִים, בְּמִרְרוֹת וּבְדַאגוֹת? רַק מִחֲמַת שְׂמֵת־גְּבֻרַת עֲלֵיהֶם הַעֲצָבוֹת וְהַעֲצָלוּת, הַמִּרְרוֹת וְהַמָּרָה שְׁחוֹרָה. וְכֵן אֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כד), שְׂמֵצוּהָ גְדוּלָּה לְהֵיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד; וְגַם חֲכָמֵי הָרוֹפְאִים אֹמְרִים, שְׂכָל הַמַּחְלוֹת בָּאוֹת לְאָדָם, רַק מִחֲמַת הַעֲצָבוֹת; כִּי תִכְף-וּמִיד כְּשֶׁאָדָם בְּדַפְאוֹן וְנִשְׁבֵּר, אֲזִי כָּל רוּחַ רָעָה נִדְבָקָת בּוֹ, וְתִכְף-וּמִיד נַעֲשֶׂה חוּלָּה. לֹא-כֵן — אִם אָדָם חֲזָק בְּשִׂמְחָה, וְלֹא אֲכַפֵּת לוֹ שׁוֹם דָּבָר, וּמוֹסֵר נַפְשׁוֹ וְאוֹמֵר: אֲנִי מִכְרַח לְהֵיוֹת בְּשִׂמְחָה; כִּי אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֵל עוֹלָם וּמִתְפַּלֵּל רַק אֵלָיו, אֲזִי זוֹכֶה לְחַיִּים טוֹבִים, חַיִּים נְעִימִים, חַיִּים בְּרִיאִים; כִּי אֵין עוֹד חַיִּים יוֹתֵר טוֹבִים מִהַשְׂמֵחָה שְׂאָדָם שִׂמַּח, כִּי בָּזָה שְׂשִׂמַּח — עוֹבֵר עַל הַכֹּל, וְזוֹכֶה "לְנִצְחַת בְּגָדוּל". לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עַל אֵף שְׂכָבָר עָבַר עֲלֵיכֶם בְּחַיִּיכֶם כָּל מִינֵי

לְנִצַּח בְּגָדוּל

צרות ויסורים, כל מיני מרירות, באו ותתחילו מעכשיו להיות בשמחה, ואפלו בשעה שאתם עומדים להתפלל — תתחזקו בשמחה. וכך אומרים חכמינו הקדושים (ברכות לא.): אין עומדים להתפלל אלא מתוך שמחה של מצוה; בזה שאדם מוצא בעצמו נקדות טובות, שמהלה לאל, נבראתי מזרע ישראל ולא עשני גוי כגויי הארצות, וזוהה לקיים את המצוות בשמחה, זה בעצמו מרחיב לו את הלב להתפלל להקדוש-ברוך-הוא, וכשמתפלל להקדוש-ברוך-הוא, אז אינו מתפחד מאף אחד, וזוהה "לניצח בגדול". לכן, בני ובנותי היקרים! אם אתם רוצים להצליח בחייכם, תתחזקו מאד מאד במדת השמחה, ואף שהמדה הזו של שמחה קשה מאד להשיגה, כי טבעו של האדם שנמשך אחר העצבות והמרירות, אבל אם אדם זוהה לקיים את המצוות של הקדוש-ברוך-הוא, זה ממשיך לו שמחה על גבי השמחה, כמו שאומרים חכמינו הקדושים (פנחומא תזריע ה): אמר הקדוש-ברוך-הוא, אם אתם משמרים את המצוות ותשמחו בהן, אני מוסיף לכם שמחה; ובאמת יש לכל בר ישראל בפה לשמח, שזוהה לקיים את המצוות של הקדוש-ברוך-הוא. איזו נחת ואיזו שמחה שנבראנו מזרע ישראל וקבלנו את התורה בהר סיני. וכמאמרם ז"ל (ויקרא רבה, פרשה ל', סימן ב): "שבע שמחות" — שבענו בה' שמחות —

לְנִצָּחַ בְּגָדוּל

שה

מְקָרָא, מְשָׁנָה, תְּלִמוּד, תּוֹסֵפֶתָא וְאַגְדוֹת; כְּשֶׁבֶר
יִשְׂרָאֵל לּוֹמֵד תּוֹרָה, זֶה מְכַנֵּס בּוֹ שְׂמִיחָה עֲצוּמָה,
וּמְרַחֵב אֶת הַלֵּב וְהַדַּעַת. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים!
הַגְּבָרִים מְחַיְבִים לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם תּוֹרָה, כִּי "פְּקוּדֵי ה'
יְשָׁרִים מְשַׁמְחֵי לֵב", הַמְצוּוֹת שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
מְשַׁמְחוֹת אֶת הַלֵּב, וְאִיזוֹ מִצְוָה הַכִּי חֲשׂוּבָה? לְמוֹד
תּוֹרָה. וְעַל הַנְּשִׁים לְעֶזֶר לְבַעֲלֵיהֶן שְׂיִלְכוּ לְלַמֵּד תּוֹרָה,
וְאִז מִתְחַלְקוֹת עִמָּהֶם חֶלֶק כְּחֶלֶק, וְגַם הַנְּשִׁים כְּדַאי
לָהֶן לְשִׁמְעַ שְׁעוּרֵי תּוֹרָה, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יִתְרַחֵב לְבָן,
שְׁגַם-כֵּן תּוֹכְלָנָה לְהִתְפַּלֵּל אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְכִּי
אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תְּנַא דְּבֵי אֵלֵיהּ רַבָּה, פְּרָק יח):
בְּזִמְן שְׂיִשְׂרָאֵל עוֹסְקִים בִּתּוֹרָה וְעוֹשִׂים צְדָקָה וּמְשַׁפְּט,
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְשַׁמַּח בָּהֶם וְגו'; אֲשֶׁרִי הָאָדָם
הַזּוֹכֶה לְשִׁמְחָה, שְׂאִז נִכְנָס בּוֹ בְּטַחֲוֹן עֲצָמִי, שְׂאִינְנוּ
מְפַחַד מְאֹף אֶחָד, אֶלָּא רַץ אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
וּמְבַקֵּשׁ וּמִתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְאִז זוֹכֶה לְעֵבֶר עַל הַכֹּל.
אֲבָל תִּזְכְּרוּ, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! שְׂאָסוּר לְדַחוֹת אֶת
הַשְׂמִיחָה לְמַחֵר, אֶלָּא כְּבָר עֲכָשׁוּ תִתְחִילוּ לְשִׁמְחָה. וְאִף
שְׂאִנִּי יוֹדַע, שְׂעוֹבְרִים עֲלֵיכֶם עֲכָשׁוּ מְשַׁבְּרִים וְגַלִּים,
אֲבָל חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (תְּנַחוּמָא שְׂמִינֵי ב): אִין
הַשְׂמִיחָה מִמִּתְנַת לְאָדָם, לֹא כָּל מִי שְׂשִׁמְחָה הַיּוֹם שְׂמִיחָה
לְמַחֵר; וְלִכֵּן אֵל תִּדְחוּ אֶת הַשְׂמִיחָה לְמַחֵר, אֶלָּא הַיּוֹם
תִּתְחַזְּקוּ בְּשִׁמְחָה, וְאִז תִּזְכְּרוּ "לְנִצָּחַ בְּגָדוּל".

לְנִצָּח בְּגָדוֹל

ד.

על-ידי אהבת ישראל ועשית חסד עם הזולת, אי אפשר
לניצח אותו

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לְזָכֹר, אִם תִּהְיוּ
בְּשִׂמְחָה — יִתְרַחֵב לָכֶם הַלֵּב, וְתֵאָהָבוּ אֶת כָּל בֵּר
יִשְׂרָאֵל, וְתַעֲשׂוּ חֶסֶד עִם הַזּוֹלָת, וְאִז אֵי אֶפְשָׁר לְנִצָּח
אֶתְכֶם; כִּי מִי שֶׁעוֹשֶׂה חֶסֶד עִם הַזּוֹלָת, הוּא זוֹכֵה
”לְנִצָּח בְּגָדוֹל”. וְעַקֵּר אֶהְבֵּת יִשְׂרָאֵל תְּלוּי רַק עַל-יְדֵי
עֲשִׂית חֶסֶד שֶׁהָאָחַד עוֹשֶׂה עִם זולָתוֹ, שְׂזָה חָשׁוּב מְאֹד
מְאֹד בְּעֵינָיו יִתְבָּרֵךְ, כְּמֵאֲמָרָם ז”ל (יְלָקוּט הוֹשַׁע תִּקְכָּב):
אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, חֲבִיב עָלַי חֶסֶד שְׂאֲתָם
גּוֹמְלִים זֶה לָזֶה, מִכָּל הַזְּבַח שְׂזָבַח שְׁלָמָה לְפָנַי; שְׁלָמָה
הַמְּלֶךְ הַקָּרִיב אֶלֶף קָרְבָּנוֹת בְּכָל יוֹם, אֲבָל גָּדוֹל יוֹתֵר
אֲצִלוֹ יִתְבָּרֵךְ הַחֶסֶד שֶׁיְהוּדֵי עוֹשֶׂה עִם הַזּוֹלָת;
וּלְמַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי שֶׁיְהוּדֵי עוֹזֵר לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל וְעוֹשֶׂה
חֶסֶד עִמוֹ, בְּזֶה עוֹשֶׂה חֶסֶד עִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי
כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל הוּא חֵלֶק אֵלּוֹק מִמַּעַל; וְכֵן אוֹמְרִים
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְלָקוּט תְּהִלִּים תִּשְׁב): כָּל מִי שֶׁהוּא עוֹשֶׂה
חֶסֶד — כְּאֵלוֹ מוֹדָה בְּכָל הַנְּסִים שֶׁעֲשֶׂה הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, וְכָל מִי שֶׁאֵינוֹ עוֹשֶׂה חֶסֶד — כְּאֵלוֹ כּוֹפֵר;
וְלִכֵּן זֶה הַסִּימָן אִם אָדָם מֵאֲמִין בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
וְאֵינוֹ מִפְחָד מֵאֶף אֶחָד, וְהוּא תָּמִיד שִׂמַּח — אִם

לנצח בגדול

שז

עושה צדקה וחסד עם הזולת. ועלינו למסר נפשנו לאהב את כל בר ישראל, להוציא מאתנו את הגזענות, לעקר את כל המפלגות, ששקר וכזב ביסודן, והכל פלג פלג כדור ההפלגה, שכל אחד רוצה להתנשא על הזולת, מבטיח הבטחות שאינו יכול לעמוד בהן, ולמחר יצחק ממך. לכן למה לא תעשו חסד עם יהודים?! כמה זקנים וזקנות מחכים שיבואו וידברו עמכם, ויתנו להם מעט תשומת לב?! כמה סובלי חלאים שוכבים בבתי חולים, ומצפים בכליון עינים, שמישהו יבא לבקדם?! ובזה שבאים אליהם, או מנחמים אבלים וכו' ועושים שאר מעשים טובים — איזה חסד זה?! וזו הזכות הכי גדולה. וכך אומרים חכמינו הקדושים (ילקוט רות תרב): גדול כחן של גומלי חסדים, שאין חסים לא בצל פנפי הארץ, ולא בצל פנפי השחר, ולא בצל פנפי השמש, ולא בצל פנפי הפרובים, אלא בצלו של הקדוש-ברוך-הוא; בזה שיהודי חזק באמונה פשוטה בו יתברך, ומתפלל אל הקדוש-ברוך-הוא, ושש וששמח, ואוהב את כל יהודי בלי יוצא מן הכלל, ועושה חסד עם כלם, בזה נכלל באין סוף ברוך הוא וברוך שמו, וגר בצלו יתברך. אבל אל תחשבו שזה דבר קל להגיע אליו, כי הסמ"ך-מ"ם אורב מאוד מאוד על זה, שיהיו פרודים בין נשמות ישראל, והקים 'רע-בנים' רשעים ארורים,

שֶׁהֵם כְּבֹר דּוֹאֲגִים שְׁלֹא יִתְאַחֲדוּ נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְזֶה
הַסִּימָן לִידַע אִם הָאָדָם הוּא בָּא מִסְטֵרָא דְקַדְשָׁה —
אִם הוּא עוֹזֵר לְזוּלָת וְחֶפֶץ מְאֹד בְּאַהֲבַת הַזּוּלָת, לֹא-כֵן
מִי שְׁעוֹסֵק בְּפִרוּדִים בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאִינוֹ מְעַנְּן
לְעֹזֵר לְזוּלָת, זֶה אָבִי אָבוֹת הַטְּמָאָה, הַסְטֵרָא אַחֲרָא
מִפְּשׁ, וְצָרִיכִים לְהִתְרַחֵק מִמֶּנּוּ כַּמְטַחֲוֵי קִשְׁת; אֲשֶׁרִי
הָאָדָם שְׁמִכְנִיס דְּבוּרִים אֵלָיו בְּתוֹךְ לְבוֹ וְחֵי עִמָּהֶם,
שְׂאֵז טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְכָא לְנִצְחַת נְצָחִים.

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׂבַח לְאֵל בּוֹרָא עוֹלָם!